

HERTERIO IR LLOYDO NUOMONES SKIRIASI

KLAUS FUCHS, SOVIETŲ ATOMINĖS IR VANDENILINĖS BOMBOS "TĖVAS"

KOMUNISTŲ TECHNOLOGIJOS PAŽANGĄ — ŠNIPŲ DARBAS

LONDONAS. — Amerikos atominės bombos "tėvu" laikomas Dr. Robert Oppenheimer, o vandenilinės bombos — Dr. Edward Teller, imigrantai iš Vokietijos ir Vengrijos. Abiejų šių bombų "tėvu" Sovietų Sąjungoj tenka laikyti Dr. Klaus Fuchs.

Jis išvėgė Amerikos, Anglijos mokslininkų paslaptis, pridėdamas prie jų ir savo žinias, kaip atominės fizikos eksperto. Antroji, vos tik paleidus iš anglių kalėjimo, Fuchsas atskrido į Rytų Vokietiją dirbti komunistams atvirai, nebesisaugant nuo Amerikos ir Anglijos agentų.

Tėvas kvakeris, sūnus — komunistas

Klaus Fuchs gimė 1911 metais Vokietijoje netoli Frankfurto. Jo tėvas, teologijos profesorius Emil Fuchs, dabar 85 metų, augino sūnų kvakerių-pacifistų dvasioj. Jis mokėsi Leipcigo ir Kielo universitetuose, o 1932 m. įstojo į komunistų partiją. 1933 metais, kai į valdžią atėjo Hitleris, Fuchs pabėgo į Prancūziją.

Jo gyvenimas iki 1940 metų nėra išaiškintas. Vokiečiams užėmus Prancūziją, jis pabėgo į Angliją. Jį suėmė, kaip prieš šalis piliētį, ir išgabeno į Kanadą. Anglų mokslininkai kažkokiu paslaptingu būdu tuoj patyrė jo gabumus, išprašė iš valdžios leidimą gražinti jį į Angliją ir pakvietė dirbti atominėse laboratorijose, jam dar negavus anglų pilietybės.

1950 metais jį teisiant jis pripažino, kad nuo 1942 metų pradėjo išdavinti atominę paslaptį Sovietų agentams, būdamas įsitikinimo, kad ateitis priklauso Sovietams.

1943 metais atsiuntė į Ameriką

Quebeco konferencijoj Churchillui ir Rooseveltui nutarus gaminti atominę bombą Amerikoj, bet bendromis jėgomis (anglai jau turėjo žymiai daugiau teorinių žinių), su būriu anglų pirmaeiliiu fizikų buvo 1943 m. atsiųstas į Ameriką ir Klaus Fuchs, jau dirbęs ranka rankon su Kremliaus agentais.

Jis dirbo pima New Yorko, paskui Alamos, N. M., atominės laboratorijose. Amerikoj jis atnaujino kontaktą su Sovietų agentais ir per 18 mėnesių reguliariai informavo apie viską, ką surasavo atominiai mokslininkai. Svarbiausia jo žinia buvo, kaip techniškai gaminti atominę bombą.

buvo Anglijoj 3-čioj vietoj

1946 metais Fuchs grįžo į Angliją, prieš tai išdavęs Sovietams smulkiusias žinias, kaip gaminti dar baisesnį ginklą — vandenilinę bombą.

Dr. Edward Teller, Amerikos vandenilinės bombos "tėvas" prisimena, kad tarp nedaugelio jo klausytojų visad būdavo Dr. Fuchs, atidžiai gaudęs kiekvieną žodį, daręs braižinius ir nurašinėjęs apskaičiavimus.

Anglijoj Dr. Fuchs buvo laikomas geriausiu atomikos fiziku po Sir John Cockcroft ir prof. H. Skinner, jo globėjo.

Po karo Dr. Teller buvo likęs "pelikanu tyruose" su savo vandenilinės bombos projektu. Amerikos pacifistiniai ir prokoministiniai mokslininkai, prie kurių priklausė ir Dr. Oppenheimer, pirma ginčydavosi su

Telleriu, kad vandenilinė bomba nepagaminama. O kai šis įrodė, kad pagaminama, "pacifistai" kėlė truksmą prieš tokio baisaus ginklo gaminimą humaniškais išrokavimais.

Ir kai po kelerių metų prez. Trumanas vėtavo Dr. Oppenheimerio mokslininkų grupės nutarimus ir paliepė ruošti vandenilinės bombos gaminiui, Sovietai jau buvo padarę didelę pažangą, pasinaudodami anglosaksų žiniomis ir bilijoninėmis sumomis, kurios buvo išleistos tyrinėjimų uždaviniams.

OSLO, Norvegija. — Nustatyta, kad Stalheimo turistų viešbučio gaisre žuvo 25 žmonės, ir jie visi buvo amerikiečiai. Nelaimės metu viešbuty, Skandinavijos kalnuose, 87 mylias į šiaurę nuo Bergeno, buvo apie 150 Amerikos turistų. Gaisras kilęs nuo cigaretės, numestos norvegų turistų vadovo (gido), girtavusio su būriu svečių savo kambary.

Trujillo sunaikinęs kubiečius

CIUDAD TRUJILLO, Dominika. — Du laivai su Kubos revoliucionieriais, plaukį po AV vėliava, buvo subombarduoti Dominikos lėktuvų salos pakraščiuose. Tie, kurie išplaukė į krantą iš nuskendusiu laivų, buvo išskerti civilinių gyventojų, giriasi Dominikos diktatorius Trujillo. "Invazijos" vadas kpt. Enrique Jimenez Moya pasiekė krantą, bet buvo nukautas su 5 kitais revoliucionieriais.

Ginčai dėl Vengrijos

GENEVA. — Sovietų ir septynių satelitinių šalių delegatai apledo Tarptautinės Darbo Organizacijos (ILO) konferencijos posėdį, protestuodami prieš konferencijos nutarimą neįsileisti Vengrijos delegatus. Prieš kelėtą dieną panašiai išslygiavo iš posėdžio Vakarų delegatai, kai specialus komitetas nutarė įsileisti ILO ir Sovietų "darbdavių" delegatus. ILO susideda iš darbininkų, darbdavių ir vyriausybės delegacijų. Sovietų Sąjungoj privačių darbdavių, kompanijų nėra. Ten vienintelis darbo davėjas yra valdžia.

Indijos socialistai už Dalai Lama

DELHI. — Indijos socialistų vadas Narayan, grįžęs iš pasitarimų su Tibeto Dalai Lama Mussorrie kalnų vasarvietėj, jo dabartinėj būstinėj, pareikalavo visų Azijos tautų bendros kovos už Tibetą autonomijos atstatymą. Narayan mano, kad išjudins Azijos tautų opinią prieš komunistinės Kinijos grobuoniškus žygius Tibete, bus galima priversti Peipingo valdžią šiam spaudimui pasiduoti.

Istorinė knyga, laikraščiu

— Istorinė knyga, laikraščiu žurnalų paroda buvo suruošta Panevėžyje. Buvo rodomi leidiniai, išspausdinti iki 1918 metų. (E)

Buvęs New Yorko gub. Averill Harriman (centre) susitinka su sovietų premjeru Nikita (kairėje) Kremljuje, tuo baigdamas savo 6 savaitių kelionę po Sovietų Rusiją. Iš čia jis norėjo kaip žurnalistas gauti vizą į raudonąją Kiniją, tačiau jos negavo.

ANGLIJOS DARBO PARTIJA VESTŲ ŠALĮ Į ATOMINĮ NUSIGINKLAVIMĄ

PRIĖMĖ NUTARIMĄ ATSIŠAKYTI GERUOJU ŠIŲ GINKLŲ

LONDONAS. — Anglų darbo partija, kuri turi tiek pat galimybių laimėti ateinančius rinkimus, kaip ir konservatoriai, priėmė pasidėjimą sustabdyti atominių ginklų bandymus ir jų gaminimą, kai tik jie grįš į vyriausybę.

Nutarimą parėmė ir profesinių sąjungų federacija, galinga politinė jėga socialistų darbo partijoj. Darbiečiai reikalauja iš konservatorių, kad jie, kol dar yra valdžioj, kovotų prieš Prancūzijos ir kai kurių kitų didesnių valstybių planus pasigaminti atominės bombas. Laimėjus rinkimus darbiečiams, tarptautinis "klubas" savaimė sumažėtų iš trijų iki dviejų narių. Įsistojus geruoju iš "klubo" Anglijai, ji teltų viso pasaulio opinią prieš likusius du "klubo" narius — Ameriką ir Sovietų Sąjungą, kad ir jos uždraustų atominių ginklų gaminimą.

Baisenybių "drama" Amerikoj

Niekas taip nenugastauja dėl ateities atominio karo, kaip anglai. Amerikoj irgi matyti dėdamos kai kurių sluoksnių pastangos įbauginti visuomenę, kad ji moraliskai kapituliuotų prieš Sovietų grasinimus. Kongreso narys Craig Hosmer (resp., Cal.) su pasipiktinimu pasakojo apie suvaidintus kongrese du veiksmus iš "JAV sunaikinimo dramos". Hosmer, priklausęs kongreso atominės energijos komitetui, išbarė šį komitetą už sensacionalizmą, už konkuravimą su Hollywoodo baisenybių filmais, kad sukurtų žiūrovams klaidingą vaizdą, būtu galima juos priversti sutikti su komunizmu užkariavimais, nepaleidus nė šūvio.

Minėtas komitetas, vadovaujant Holifield (dem., Cal.) pakvietė būrį mokslininkų, kurie nustatytų vaizdą, koks gautųsi, prasidėjus atominiam karui su Sovietais, kai šie numestų 260 vandenilinių bombų į 224 Amerikos miestus.

"Gal geriau pasiduoti"...

Tų baisenybių vaizdų tikslas yra ugdyti amerikiečiuose mintį, kad geriau būti gyvam komunistų vergijoj, negu mirti laisvam nuo branduolinių bombų. Holifield į tai atsakė, kad jo komitetas nori tik pažadinti amerikiečius ir priversti daugiau galvoti apie civilinę apsaugą. Vienas iš tokių liudininkų, prof. Ralph Lapp, vaizdavo, jog nuo vienos vandenilinės bombos nusiluptų oda visiems žmonėms 5,000 kvad. mylių plote.

Lenkai skaito Ikes knygą

VARSUVA, Lenkija. — Tik dabar išversta ir išleista Dwight D. Eisenhowerio knyga "Zygis į Europą" (Crusade in Europe) buvo išpirkta (5,000 egz.) per dvi dienas. Knyga kainuoja 96 zlotai, dienos atlyginimą, bet lenkai tam pinigų nepasigailėjo. Ruošiamasi išleisti antrą laidą.

Adenauer, Erhard pakasė nesantaiką žodžių krūvoje

Ginčai daugiau neiškils

BONA. — Dr. Ludwig Erhart sutiko pasilikti ir toliau ūkio ministru. Prieš tai jis, tarpininkaujant kitiems partijos vadams, privertė kanceljer Adenauerį paskelbti naują pareiškimą galutiniam nesantaikos palaidojimui.

Iš tų viešų ginčų abu politikai prarado praputę prestižo žmonėse. Matant, kad po dviejų ginčų laidojimų, jis vėl iškilio alkštėn, vokiečiai mano, kad jie du širdy liko begalvoję tą patį apie viens kitą.

Argi tai ne laimėjimas, jei derybos nenutrūko visiškai, o buvo tik atidėtos trim savaitėm, išsiskindėjus parlamentu bergždžių derybų organizatorių.

Kas paaikėjo derybose?

Į darbo partijos atstovo užklausimą, Macmillan pasakė parlamentu: "Klaidinga manyti, kad užsienio reikalų ministeriai nepadarė pažangos derybose. Jie dar nepriėjo susitarimo, bet nėra abejonės, kad dabar pozicijų yra žymiai aiškesnės ir kai kuriais atžvilgiais-artimesnės". Christian Herter pasakė, kad iš derybų paaikėjo tokie daly-

AMERIKA IR ANGLIJA SKIRTINGAI VERTINA GENEVOŠ DERYBŲ VAISIUS

BRITAI UŽ BESALYGINĘ VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJĄ

WASHINGTONAS, D. C. — Iš valstybės sekretoriaus Herterio kalbos į tautą antradienio vakarą ir iš anglų užsienio reikalų ministerio Lloydso pranešimo parlamente trečiadienį, matyti, kad judviejų pažiūros apie Genevos konferencijos vaisingumą, o per tai ir apie viršūnių konferencijos sušaukimą yra skirtingos.

Herteris pasakė visiškai atvirai, Kad Vakarų šalių derybos su Gromyko, prisidėjusios gegužės 11 dieną, nedavė jokių vaisių. Derybos buvo nors tuo naujingos, kad išryškėjo Sovietų nusistatymas padaryt Vakarų Europoj. Kol Sovietai šių užmačių neatsisakys, Herteris nenumato jokios galimybės pritiiti susitarimo tarptautinei įtam pai sumažinti.

JAV neprekiaus laisve

JAV niekad nesileis į kompromisus dėl drąsiųjų berlyniečių laisvės, ir niekad neapvils jų pasitikėjimo Amerika, užtikrino valstybės sekretorius. Susitarimas su Sovietais tik tada būtų galimas, jei jie pripažintų Vakarų Berlynui turimą laisvę ir Vakarų teikiamą apsaugą.

Už derybų nevaisingumą Herteris vieninteliu kaltininku laikė Chruščevą, kuris savo kalbomis už konferencijos ribų (Abanijoje, Maskvoj, Latvijoje) stengėsi bet kokį susitarimą sutrukdinti.

Jis priminė prez. Eisenhowerio sąlygas viršūnių konferencijai — gauti apčiuopiamų vaisių užsienio reikalų ministerių konferencijoj. Gi ligi šiol konferencija tokių vaisių nedavė.

Anglų optimizmas—nepagrįstas

Anglų užsienio politikos pagrindas yra ir bus glaudų draugystė su Amerika. Bet kiek toji draugystė leidžia, angliai stengiasi būti lankstūs. Jų "eflastinė" politika juk ir paskatino Macmillaną skristi į Maskvą ir organizuoti Rytų-Vakarų derybas.

Selwyn Lloyd, darydamas parlamente pranešimą apie ligišiolines derybas Genevoj, pasakojo, kad "Gromyko idėjose apie Berlyno padėties sutvarkymą yra ir svarstytiųjų elementų". Herteris tokių "elementų" savo kalboj neminėjo.

Anglų užsienio reikalų ministeris sutiko su vakarykščiu premjero Macmillano pareiškimu, jog viršūnių konferencija turės būti sušaukta, nežiūrint kokių vaisių ir beduotu užsienio reikalų ministerių derybos. Anglų vyriausybės akimis žiūrint, derybų vaisiai pasirodys antrojo konferencijos daly. Geru ženkle Lloydas laiko ir dabartinę pertrauką, iki liepos 13 dienos. Argi tai ne laimėjimas, jei derybos nenutrūko visiškai, o buvo tik atidėtos trim savaitėm, išsiskindėjus parlamentu bergždžių derybų organizatorių.

Kas paaikėjo derybose?

Į darbo partijos atstovo užklausimą, Macmillan pasakė parlamentu: "Klaidinga manyti, kad užsienio reikalų ministeriai nepadarė pažangos derybose. Jie dar nepriėjo susitarimo, bet nėra abejonės, kad dabar pozicijų yra žymiai aiškesnės ir kai kuriais atžvilgiais-artimesnės". Christian Herter pasakė, kad iš derybų paaikėjo tokie daly-

Matant, kad po dviejų ginčų laidojimų, jis vėl iškilio alkštėn, vokiečiai mano, kad jie du širdy liko begalvoję tą patį apie viens kitą.

Argi tai ne laimėjimas, jei derybos nenutrūko visiškai, o buvo tik atidėtos trim savaitėm, išsiskindėjus parlamentu bergždžių derybų organizatorių.

Kas paaikėjo derybose?

Į darbo partijos atstovo užklausimą, Macmillan pasakė parlamentu: "Klaidinga manyti, kad užsienio reikalų ministeriai nepadarė pažangos derybose. Jie dar nepriėjo susitarimo, bet nėra abejonės, kad dabar pozicijų yra žymiai aiškesnės ir kai kuriais atžvilgiais-artimesnės". Christian Herter pasakė, kad iš derybų paaikėjo tokie daly-

Matant, kad po dviejų ginčų laidojimų, jis vėl iškilio alkštėn, vokiečiai mano, kad jie du širdy liko begalvoję tą patį apie viens kitą.

Argi tai ne laimėjimas, jei derybos nenutrūko visiškai, o buvo tik atidėtos trim savaitėm, išsiskindėjus parlamentu bergždžių derybų organizatorių.

Kas paaikėjo derybose?

Į darbo partijos atstovo užklausimą, Macmillan pasakė parlamentu: "Klaidinga manyti, kad užsienio reikalų ministeriai nepadarė pažangos derybose. Jie dar nepriėjo susitarimo, bet nėra abejonės, kad dabar pozicijų yra žymiai aiškesnės ir kai kuriais atžvilgiais-artimesnės". Christian Herter pasakė, kad iš derybų paaikėjo tokie daly-

Matant, kad po dviejų ginčų laidojimų, jis vėl iškilio alkštėn, vokiečiai mano, kad jie du širdy liko begalvoję tą patį apie viens kitą.

Argi tai ne laimėjimas, jei derybos nenutrūko visiškai, o buvo tik atidėtos trim savaitėm, išsiskindėjus parlamentu bergždžių derybų organizatorių.

Kas paaikėjo derybose?

Į darbo partijos atstovo užklausimą, Macmillan pasakė parlamentu: "Klaidinga manyti, kad užsienio reikalų ministeriai nepadarė pažangos derybose. Jie dar nepriėjo susitarimo, bet nėra abejonės, kad dabar pozicijų yra žymiai aiškesnės ir kai kuriais atžvilgiais-artimesnės". Christian Herter pasakė, kad iš derybų paaikėjo tokie daly-

JAV gubernatoriai pasikeis mintimis su SSSR "kolegom"

Amerikos antikomunistinė spauda nepateisina kelionės

NEW YORKAS. — Devyni Amerikos gubernatoriai, kurie antradienį išskrido į Maskvą, trečiadienį sustojo Paryžiuj.

Daugis Amerikos antikomunistų laikraščių ir radiojo komentatorių (Fulton Lewis, Bob Segritz) aštriai kritikuoja šią gubernatorių kelionę, kurios finansuotojai ją vadina "nuomoninių, idėjų pasikeitimu su SSSR valstybių ir savivaldybių vadovais".

Ki... Amerikos gubernatoriai... iš policinės santvarkės... Indijos laikraštis "Star". Gubernatorių kelionę finansuoja New Yorko universitetas ir tarptautinio švietimo (!) institutas, remiamas Sloan ir Rockefellerių fondacijų.

Gubernatoriai bus suvesti su vienos kitos respublikos vadais, Rusijos "valstybių gubernatorių", tartum jie būtų Amerikos gubernatorių kolegos, išrinkti visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu. Lietuvos "valstybės" tokiu "kolega" būtų Justas Paleckis. Bet gubernatoriai nematys nei Pabaltijų pavergtų tautų nei daug kitų Kremliaus kolonijų. Jų kelionė nubrėžta gana numindžiotu politinių turistų propagandiniu taku: Leningradas, Maskva, Kievas, Tiflisas, Taškentas ir Alma Ata.

Prie valdžios lovio

Tūkstantinės sumos pramogom

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso atstovas Wright Patman (dem., Tex.) liepia sudrausti federalinę rezervų bankų valdybą, kad ji neleistų žmonių sudedamų pinigų marmurinių "šventyklų" (bankų rūmų) statybai ir prabangioms puotoms savo aukštesiems tarnautojams bei dovanoms, net pašaliečiams.

Kongresmanas nurodo, kad prie fed. rezervų banko Chicagoj išlaidų priklauso \$2,600 golfo rungtynėms ir \$974 pončiūjų pobūviui. Ne banko reikala...

esąs ir stipendijų skirstymas, jei šios lėšos yra sudedamos mokesčių mokėtojų, sako Wright Patman. Stipendijų fondan Chicago federalinis bankas paskyrė \$80,000.

Nepagrįstu išlaidingumu pasižymi ir New Yorko bei Charlotte, N. C., federaliniai rezervų bankai. Jų direktoriai ruošia tinkamą atsakymą į tuos kaltinimus, kad po to jie vėl atrodytų švarūs, kaip sniegas.

J. PRONSKUS

ŠIAURĖ ŠAUKIA

1,400 MYLIŲ PER ŠIAURINĮ MICHIGANĄ IR WISCONSINĄ

(Tęsinys)

Pradžioje buvę sunku. Pirmąjį metų stinos būriais atėdavo nūsti jos daržus, o vilkai ir kajotės tykodavo gyvuliukų; kai Dunkus pradėjo žiogriais atitverti, briedžiai atėję juos išlauzdavo. Bet įsikūrę, išgyveno, prasigveno ir šandien ji niekur kitur nenorėtų gyventi. Prieš išvažiuojant, būtinai turėjom pasižadėti dar kartą grįžti.

Iš Cedar River City šandien maža kas bėra like, nes mišką iškirto ir darbams pasibaigus ir krizei prasidėjus, kažkas ir miestelij sudegino.

Šiaurė nebūtų šiaurė be indėnų

Iš Dunkaus farmos pasiren-gėme paskutinei "kojai" j pat Wisconsinu vidurį, kelias 35 iki Menominee-Marquette, 64 iki Mountain, 32 iki Laona, Crandon, ir 8 iki paties Rhineland-erio, buvusio garsaus miškų pramonės centro, šandien populia-raus centralinio Wisconsinor re-zorto.

Beje, kelis žodžius apie tą Menominee.

Tai yra paskutinis miestukas Michigan šiaurėje, prie ežero ir prie Wisconsin sienos, varda-paimtas iš aplinkui tebegy-venančios indėnų genties, kuriai čia paliktas bene didžiausias šiaurėje rezervatas, Menominee upė sudaro bent pusę sienos tarp tų dviejų šiaurės valsty-bių, Michigano ir Wisconsin.

Šiuo metu Wisconsin legis-latūroje laukia savo eilės įdo-mus bilius, kuriuo Menominee indėnai nori iš savo teritorijų įsteigti naują Meniminee ap-skritį.

To pirezastis glūdi federali-nės valdžios politikoje baigti Amerikos indėnų globą (trustee-ship). Dar 1953 metais JAV kongresas nutarė, kad tam tik-ras skaičius indėnų genčių turi būti "paliuosuoti nuo federali-nės priežiūros ir kontrolės", tai yra paversti "lygiais, laisvais piliečiais". Ten bandymai buvo parinktos pirmosios dvi gentys, Oregono Klamatai ir Wisconsin Menominai (Klimaths ir Menominees).

Valdžiai "paliuosuojant" ku-rią gentį nuo savo globos, reiš-kia jos rezervacijos turto ir nuosavybės perdavimą pačiai genčiai. Gavusi j savo rankas teises j savo turtą, gentis gali su ja elgtis, kaip nori, o papras-čiausias būdas ir didžiausia pa-gunda elgtis yra savo nuosavy-bę perduoti, ką Klamatai nieko nelaukdami ir nutarė padaryti. Tuo būdu vienų metų grėšė iš-metimas j rinką bilijonų metrų miško ir popiermalkės. Klama-tų rezervato girias beišgelbėjo tu pati federalinė valdžia, sku-biausiai nutarusi išpirkti girias ir jas paskelbti nacionaliu miš-ku tuo atveju, jei indėnai patys nesugebės mišką perduoti ir kirsti tvarkingai, dalimis ir at-uginant. Klamatai būtų gavę

už savo rezervacijos girias po \$45,000 kiekvienas. Deja, kad ir gražus tai kapitalas, deja, daugumas indėnų su pinigais pa-tekę j "civilizaciją", joje greit pinigų pražudo ir patys pražūs-ta.

Menominai žada tvarkingiau tvarkyti savo rezervacijos tur-tų išpardavimą. Jų girios įver-tintos \$36,000,000. Tvarkin-gam savo girių kirtimui ir par-davimui jie yra įsisteigę Meno-minee Enterprises, Inc., kurios tikslas apsaugoti kaip indėnus, taip jų girias, garantuojant, kad po dešimtmečių šiaurės Wiscon-sine kaip ir šiandien tebebūtų ir indėnų, ir girių, ir ežerų, upių, upelių, balų ir liūnų, kur ne tik žvėriui, bet ir žmogui būtų kur nuo miestų pasislėpti.

Sudiev giružė, sudiev žalioji

Maždaug nuo to kampo, kai pasiekėme Žalniąją Jlanką (Green Bay), pradėjome pamažu išsi-lyginti su pavasariu. Girių žalu-ma savo įvairiuose niuansuose pilnai įsilapojus, žemėje krūmų, pievų, pabalių ir paupių kilimas pačiame įsižydėjime, gam-ta derlingesnė ir sodresnė, ne kaip švento Ignaco vingyje, o medžių kolekcija, turbūt, visa, kuo nuosakioji zona turtinga, čia lyg arboretume surankiota. PM jau kelis kartus buvo ma-ne perspėjęs, kad prisikvėpuo-čiau pilnus plaučius girių oro, nes greit prasidės ūkių laukai su kitokiais vaizdais ir aroma-tais, ir pušų bei balzamų kvapas pagaliau baigsis.

Sudiev giružė, sudiev ža-lioji, sudiev, sudiev... pagaliau ir jis pats dar stipriū baritonu užtraukė, nuo Marinette pasu-kus tiesiai j vakarus. Bet ne-buvo taip bloga, kaip dainuota. Po kiek lygumų, laukų ir ūkių kraštas vėl pradėjo banguoti švelniomis kalvomis, kalneliais, slėniais ir vis dažniau pakelėms augančiais krūmais ir vis dides-niais ir magesniais miškėliais. Buvo tikrai malonus nusivylimas, kai važiuojant Wisconsin farmų juosta pavirto viena maloniausių ekskursijų su to-kiomis gamtovaizdžiais, jog prie Metongos ežero ir Crandon miestelio, keliu No. 32, aukš-čiausioji Sugarbush Hill kalva buvo 1951 pėdos aukščio! Ne-reikia pamiršti, kad ko ne kiek-viename gilesniame slėnyje bū-tinai tyvuliuoja didesnis ar ma-žesni ežerėlis, trumpai sakant, juo artyn j Wisconsin terito-rijos širdį, juo labiau kraštas primena laimingąją Shangri La, kur visi kas gyvi čia tik atos-togauja, vasaroja ir meškerioja!

Wisconsinas giriasi turįs 9,000 ežerų, 5,000,000 akry visuo-meninių (public) girių, 1500 žu-vimis turtingų upių upelių ir 17 valstybinių parkų ir apie 5,000 viešbučių ir motelių ir kas-met padarąs vidutiniškai po 400

ARGENTINOS PREZ. ARTURO FRONZIO, paskelbęs savo vyriausybės rezigna-ciją, kalbasi su spaudos atstovais Bue-nos Airese. Ministerių kabinetas at-sistatydino, kad lengviau būtų išpre-si prasidėjusią politinę - militarinę krizę Argentinoje.

milijonų dolerių biznio iš turiz-mo. Neperdedant Wisconsin yra europiškiausia Jungtinių Vals-tybių teritorija, daug kur no-stalgiškai primenantį žemaičių žemes ir Vilniaus krašto kal-votas vietas.

Štai ir Rhinelandis. Mūsų "dodžas", turbūt jausdamas, kad netoli laukia patogus gara-žas ir po gero tūkstančio mylių pelyntas poilsis, lyg lydeka van-deniui, pasisūbuodamas nėrė vis labiau vingiuojančiais ke-liais ežerėlių, įlanų ir vingių pakraščiais, per gyvus rezorti-nius priemiesčius, ir atspūtes sustojęs pasakingame gamtos kampelyje prie pat ežero, kran-to, su kultūvuotu parkeliu, su tuzinu jaukių vasarinių name-lių ir su iškaba "Don Miller Ma-nor Club Resort".

Ežerų Teritorijos širdies sostinėje

Amerikos indėnai moka poe-lingai pavadinti kiekvieną daiktą žemėje. Atrodo, kad ir Wis-con-sino "reinlanderis" bus iš indėnų pasimokę, kaip savo miestelį ir jo žavingas apylin-kes pavadinti: Rhinelandis — the capital of the Heart of the Lakes territory, ir reperdėtai pasakyta.

Šandien apie 10,000 gyventojų miestukas, su įspūdingu cen-tru, kurio pačioje gyviausioje gatvėje geriausias viešbutis be-priklausęs kam kitam, kad ne lietuviai-miljonieriai Sarkai, ir bene populiariausia užėiga ki-tam lietuviai, čėsna!

Kiti dėmesio verti Rhineland-erio atrakcijos centrai yra 1) tvenkinys prie Wisconsin upės su visa sistema naujai susidariusių ežerų, kuriuose ne-paprastai noriai gyvena, dau-gėja ir ant meškerės kimba įvairios žuvis, o ypatingai lyde-kos, mėlynžiauinės (bluegills), makrelės ir ešeriukai; 2) didelis celiuliozės fabrikas su kito-kia miško medžiagos apdirbimo pramone, prie kurios iš tolo ma-tosi ištisi "kanalai" suvežtų, su-verstų ir savo eilės belaukiančių popiermalkių; ir 3) Reinland-erio "lumberdžekių" muziejus (Logging museum), kurio ne-aplankęs niekas neturėtų iš Wisconsin širdies grįžti. Čia pamatysi visą eigą, kaip dar ne-seniai, vos prieš gerą gentkartę, buvo varoma miškų pramonė JAV šiaurėje, tikriausiai buvo be atodairos naikinami tūkstančia-mečiai praamžiai miškai... Visi kirtimo, piovimo įrankiai, snie-gu traukiniai su vikšriniais lo-komotyvais, įvairios malkų plukdymo, pakrovimo priemonės, "lumberdžekių" netašytų rąstų kabinos, miegamieji narai, virimo, valgymo įrankiai, apdarai, ir svarbiausia — dar galima nors muziejuje matyti, kokių čia medžių aplinkui būta! Yra viena pušis paguldyta, ku-rios stuobris nuo žemės storu-mo buvo man iki pažastų, o du blukiai, rąstams upės užlajoję uždaryti, būtų buvę nedidelio žmogiuo, kaip mano, augumo, deja buvo ant blokų padėti, tad neišmatuojami. Galima ten ir gyvo lumberdžeko pavyzdį ma-tyti. Malonus, apysenis vyras,

J — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—THURSDAY, JUNE 25, 1959

"mano amžiaus", mielai ateiviui aiškina apie nesenus "miško bro-lių" laikus, pats pasisako visą amžių toks buvęs, o paklaustas, koks tas jo amžius, atsakė: 82 metai!

Pau-vau prie Didelių Zibintų ežero

Pamatyk, Neapolį ir mirk — reklamuoja italai savo turizmo atrakcijas. Panašiai pasakyčiau apie Oneidos apskritį, kurioje randasi visa Wisconsin Ežerų Teritorijos širdis, Rhineland-eris su plačia apylinke. Amži-natilis daktaras Garmus taip ir padarė. Gavęs proą (to paties PM dėka) pamatyti šį kraštą, daktaras buvo tiek sužavėtas, jog rengėsi apie jį knyga pa-rašyti, ir būtų parašęs, jei nebū-tų miręs.

Well, ar verta matyti Neapolį ir mirtį (nebet Mafia patar-pinkauja) nepatyręs, nepasa-kyčiau, bet kad verta pamatyti Oneidą ir gyventi, patyręs ga-liu drąsiai patvirtinti!

(Bus daugiau)

Presbiterijonų vaikų prie-glaudos namuose Lynchburg, Va., vaikams buvo dažnai įkalbama būti atsargiems su degtukais ir niekuomet ne-žaisti su ugnimi, kad neuždeg-tų namų. Sykį viena 7 metų mergaitė atėjusi j pamokas atrodė labai susirūpinusi. Mo-kytojos paklausta paaiškino: Tą rytą per radiją girdėjau, kad Amerikos kongresas per-daug žaidžia su ugnimi...

Taisome keliamas duris	Atliekam cemento darbus	
Dedam pamatus	Tuckpointing	
Pakeliam namą	Plasteravimas	
Atnaujinam priešakį	Nutašom akmenis	
Itaisom kambarius pastogėje	Dengiam stoga, sienas	
Kambarius rūsyje	Įvedam šilumą, vandenį	
Pristatom kambarius	Elektruos laidus.	
Vonias ir virtuves		

25 metų patyrimas. Zemos kainos. Darbas geriausiai atliekamas. FHA finansavimas. Nereikalingi įmokėjimai. Turim apsaugą, apraudo.

PRANAS SALEMONAVIČIUS
KONTRAKTORIUS
504 WEST 33rd STREET (netoli Normal Ave.)
Susitarimui tel.: Victory 2-3486

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuostimis nuo 4 1/2 iki 6.

TAUPTYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS.
INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(j vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietu.
Trečiadienį uždaryta Ketvirtadieni 9:00 ryto iki 8:00 val vakaro.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traktai - Naujaisi kraustymo įrankiai
Ilgu metu patyrimas - Pagu ir saitinings patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2027 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wllbrook 5-9209

CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVEI praeitas pusmetis buvo didžiausio biznio pus-metis. Per pirmus 6 šių metų mėnesius bendrovės turtas paugo virš \$6,500,000. Visas bendro-vės turtas dabar yra didesnis, negu \$36,000,000. Per tą patį laiką padarėm naujų paskulų dau-giau negu \$7,800,000 sumai. Visa bendrovės pinigine apyvarta per šiuos 6 mėnesius buvo apie \$25,000,000. Taigi, kaip iš skaitmenų matote, pas mus yra didelio biznio apyvarta.

Chicago Savings įstaigos vidaus vaizdas. Dešinėje matome laiptus, kuriais lipama j antrą aukštą, kur paruošiami dokumentai paskoloms. Paveiklio viduryje matome žemyn einančius laiptus. Apačioje yra salės susirinkimams, seifai, vauktai. Toliau j kairę matome elevatorių, kuriuos ga-lima pasiekti antras aukštas arba rūsy.

CHICAGO SAVINGS bendrovės valdyba ir direktoriai taria širdinga ačiū visiems taupymo ir skolinimo nariams. Maloniai kviečiame visus ir toliau su mumim bendradarbiauti. Ypatingas kvietimas eina tiems, kurie pas mus dar netaupo. Pasidėkite savo taupomus pinigus j vieną taupytųjų patogumui moderniškiausiai įrengtų finansinių įstaigų. Kiekvieno indėlio saugumas Jungtinių Valstybių Įstaigos yra apdraustas iki \$10,000. Savo santuapas pas mus padėjusieji gaus ne tiktai malonų patarnavimą, aukštą dividendą, bet veitui dar eilę patarnavimų, už ku-riuos daugumoje kitų įstaigų turėtų mokėti.

SPECIALI PROGA: Liepos (July) mėnesį iki 15 dienos padėti pinigai gaus dividendus už pilną visą mėnesį.

Liepos mėnesį bus išdalyta daugiau tūkstančio dolerių vertės dovanų tiems, kurie arčiausiai atspės, kiek yra centų mūsų įstaigos lange išstatytame inde. Šiame centų spėjime gali dalyvauti tiktai suaugusieji.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Avenue Phone: GRovehill 6-7575

ATDARA PIRMADIENI, KETVRTADIENI IR PENKTADIENI IKI 8 VAL. VAKARO.

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS

Sudedama lova su vidurinių spyruoklių matrasu ... \$149.95
3 vienėtų mieg. setas su vidurinių spyruoklių rėmuotu matrasu; 2 vanity lempos, 2 pagalvės, 1 kilimėlis.
Viskas tiktai \$129.95
Puslėtos gumos supamoji \$ 49.95
21 col. Console televizijos setas \$ 99.95
Elektros vėsintuvai \$4.95 ir daugiau.

Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rakandų, televizijų, elektros vėsintuvų, lempų, radijo ir kitų namų apyvokos priemonių.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietu.

Pinigai neauga ant medžių, bet
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
Bendrovėje auga labai sparčiai,
nes mokame aukštus dividendus.

Partrauksime jūsų pinigus iš kitur,
jei atnešite savo banko knygutę.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

2202 W. Cermak Road - Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel.: VI 7-7747

ESAME BIZNYJE JAU 54 METAI.

SAVINGS INSURED UP TO \$10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASS'N

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Ketvirtadieniais nuo 9-los val. ryto iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet. Trečiad. visai neatidarama.

